

ZPRAVODAJ

obce Rusava

Pěkné léto!

Májový průvod v čele s valašskou drobotinou

Májový průvod prošel celou obcí

I letos se kácání mája vydařilo

Svým vystoupením potěšily i děti z rusavského folklórního souboru Valášek

Na dětském dnu se nikdo nenudil

Pro odvážné děti byla připravena jízda na koni

Slovo má starosta...

*Cesta za evangelickým kostelem ^
Cesta za potokem ke Svobodům >*

Obnova venkova

Od roku 1991, kdy obec vstoupila do sdružení *Spolek obnovy venkova ČR*, bylo hlavním krédem zamezit snižování počtu obyvatel a zajistit pro občany potřebnou infrastrukturu. Spolek v zastoupení starostů, zemědělců, architektů a všech příznivců venkova nastartoval řadu opatření a motivačních prvků, jak život na vesnici udržet a navíc i zpříjemňovat. Jednou z těchto akcí je i soutěž Vesnice roku, v níž se každoročně vyhodnocuje nejlepší obec podle stanovených kritérií. Tato kritéria byla určitým vodítkem také pro vytváření dokumentu „Program obnovy obce Rusava“ (dále jen POV). Snažili jsme se velmi jednoduchou formou zpracovat do písemného materiálu vše nutné, co budeme, chceme nebo co by se mohlo realizovat či podporovat. Nejsou to jen investiční záměry, naší snahou je i významně podporovat život spolků zřízených v obci – ať už s dlouhou tradicí nebo nově založených. Aktuální znění doplněného dokumentu POV je k nahlédnutí v kanceláři OÚ a předpokládáme jeho distribuci i do domácností.

I v letošním roce jsme zahrnuli do rozpočtu obce akce zařazené do obnovy venkova, jmenovitě opravu komunikací „za evangelickým kostelem“ a „za potokem“ ke Svobodům č. p. 131 a k Charvátům č. p. 138. Po odsouhlasení a schválení podpory a půjčky ze Zlínského kraje přidáme podíl obce a projekt realizujeme – opět se tak rozšíří plochy opravených obecních cest s bezprašným povrchem. Požadavky na opravu přístupových cest jsou oprávněné i od ostatních majitelů nemovitostí – Krajcarovi č. p. 112, Zacharovi č. p. 106, Škarpichovi č. p. 179, Šilhánkovi č. p. 30, k chatě Grůň, na Jestřábí a v řadě dalších míst určitě stejného významu. Mezi nejakutnější trasu však patří cesta k farmě zemědělského družstva. Tady je nutné vybudovat i novou kanalizaci, čímž se náklady na rekonstrukci značně navýší. Oblast oprav a údržby komunikací je velmi ožehavá, objem potřeb mnohonásobně překračuje možnosti rozpočtu obce. Narážíme dále i na majetkové problémy, které jsou nejdůležitější záležitostí. Zůstávají nedořešené vlastnické vztahy z minulosti,

řešíme rovněž i současnost a s tím souvisí další výdaje za zpracování geometrických plánů, výkupy pozemků, notářské poplatky apod. Podařilo se nám po více než 200 letech dořešit vlastnické vztahy na hřbitově. Dnes jsou veškeré pozemky v oploceném areálu v majetku obce. Snažíme se proto pozvolna začleňovat požadavky občanů do rozvoje obce, tak aby kontinuálně zapadal do výhledové strategie.

V tomto článku jsem se vám snažil alespoň částečně představit POV a poodhalit vám problematiku oprav obecních komunikací, které jsou jen zlomkem obnovy venkova.

Bohumil Škarpich

KDO BYL KDO V DĚJINÁCH OBCE ...

František Táborský

Svým životem a prací se zasloužil o kulturní povznesení Moravy. Výsledky jeho práce uctila 4. června 1938 brněnská univerzita a udělila mu čestný doktorát. Promotor Arne Novák vyzvedl zásluhy doktoranda a ocenil jeho práci z historie, překladu i kultury. Za příkladnou označil jeho lásku a vztah k rodnému Valašsku. Narodil se 15. 1. 1858 v Bystřici pod Hostýnem v ulici Čs. brigády č. p. 118 v rodině obuvníka. Dětství a mládí prožil v domku na Kamenci.

V letech 1870–1878 studoval v Olomouci na zdejším Slovanském gymnáziu, kam odešel z místní dvojtřídky. V roce 1877 přispěl básníkovi Hurbanovi do jeho „Nitry“ třemi básněmi, pod kterými se podepsal pseudonymem František Hostivít. Na verše psal příznivé recenze ředitel gymnázia Kosina do Časopisu Matice moravské. Táborský se stal prvním úspěšným básníkem Mladé Moravy, tak jako brněnský Jan Herben (Svatopluk Vojmír) jejím prvním prozaikem. Po maturitě studoval obor čeština–němčina na Karlově univerzitě v Praze a od roku 1884 působil jako profesor, později jako ředitel Vyšší školy dívčí v Praze. Kromě pedagogické činnosti se navíc věnoval práci v Ústředí matice školské, ve spolcích Radhošť, Svatobor a Český bibliofil. Byl také zakládajícím členem Matice moravské. Nejsilněji přetrvávala u Táborského vazba na Mladou Moravu, neboť byla spojena s mládím a trvala celý život.

Vývoj Františka Táborského směřoval více k východní orientaci, zatímco ostatní členové Mladé Moravy inklinovali k západoevropským vzorům. K orientaci na východní Slovanstvo se F. Táborský propracoval vlivem Hynka Babičky, jehož předčasná smrt přerušila práci na zcela novém filozofickém i praktickém pojetí myšlenky slovanské vzájemnosti. Do slovanských styků se František Táborský snažil vnést organizaci, pružnost a modernost. Proto se stal moderním a zasvěceným propagátorem slovanského umění, zejména ruského. Dvakrát Rusko navštívil. Poprvé (roku 1896) Novgorod, podruhé

(v roce 1909–1910) u příležitosti novoslovanského sjezdu Petrohrad, z obou cest přivezl mnoho materiálů, zvláště z oblasti lidové umělecké tvořivosti. V sériích velmi zasvěcených a kritických článků seznamoval českou veřejnost s ruskými poměry.

Nebyl v Rusku jen pasivním pozorovatelem, nýbrž čilým aktivistou, který přednášel a psal. Stal se členem Spolku ruských architektů a obdivoval jejich aktivní zájem o veškeré dění. Působil později jako dopisující člen SRA. Z domova získal umělecké časopisy a knihy, pod záštitou pražského spolku Mánes uspořádal roku 1912 v Moskvě výstavu českého umění. Proto má takový význam i jeho publikace *Ruské umění*. Dlouhou dobu patřila tato kniha k nejlepším ze svého oboru. Podobným duchem jsou prodchnuty i články ve *Volných směrech* a v *Naší době*. Tábořského zaujalo i avantgardní ruské divadlo a r. 1933 vydal knihu *O ruském divadle*. Napsal i velmi duchaplnou studii *Puškin, pěvec svobody*. Zvláštní pozornost si zaslouží monografie o polském malíři Grothegeerovi, protože v ní znovu rozebírá a kritizuje slovanskou vzájemnost, a to na nejcitlivějším místě – v oblasti polsko-ruských vztahů. K nádherným monografiím se řadí díla *Hanuš Schwaiger* (1904) a *Adolf Kašpar, ilustrátor, malíř a grafik* (1933). Slovanskému jihu věnoval monografii o sochaři Ivanu Meštrovičovi (1933). Z českého umění miloval nejvíce máchovské motivy a věnoval jim dílo *Karel Hynek Mácha po sto letech* (1936). Největší pozornost ze všech jeho prací získalo dílo **Rusava** – národopisná studie o životě nejsvráznější valašské obce v minulém století. Hodnota díla je násobena vzácnými ilustracemi Mistra Adolfa Kašpara. S tklivou romantikou se oba umělci doplňují a zachycují neopakovatelný ráz krajiny a života. Krásnou Rusavu znali a opěvovali však i ti, kteří se zde u Františka Tábořského scházeli, například H. Schwaiger, D. Jurkovič, D. Sloboda, J. Úlehla a další. Byla to pilná a statečná generace, která dokázala věřit v sebe a ve vnitřní hodnoty své práce. Neupínali se k přízemním cílům, a proto si uchránili lidskou a intelektuální čistotu. Plodný život profesora Františka Tábořského se uzavřel 21. června 1940.

(Čerpáno z dostupných informací internetového portálu Bystřice pod Hostýnem a encyklopedie.)

Dana Gajdošová

Kardinál Dietrichstein a Rusava

Postava známého kardinála Františka Dietrichsteina, olomouckého biskupa v letech 1599–1636, má své místo také v historii Rusavy. Tuto vesnici sice nezaložil, ale značně dlouhou dobu třicetileté války sváděl boj s odbojnými Valachy evangelického vyznání – píše o nich také František Tábořský ve své knize *Rusava*. A jsou to právě ti Valaši, kteří byli po vzpourách na Vsetínsku přesunuti hrabětem Janem Rottalem v dubnu 1657 na Rusavu.

Kardinála Dietrichsteina připomíná v dnešní době výstava s názvem *Kardinál František z Dietrichsteina (1570–1636), prelát a politik neklidného věku*, která se nachází v prostorách galerie

Arcibiskupského zámku v Kroměříži. Výstavu pořádá kroměřížská pobočka Muzea umění – Arcidiecézní muzeum Kroměříž společně s Arcibiskupským zámkem a expozice přibližuje Dietrichsteina jako mecenáše umění, schopného církevního představitele a politika, ale rovněž jako rekatolizátora Moravy. Vystaveny jsou obrazy, sochy, ale i dokumenty a knihy se vztahem ke kardinálovi. Výstava je začátkem řady výstav, které budou představovat olomoucké biskupy a arcibiskupy v historii.

Pokud budete chtít výstavu spatřit, máte možnost navštívit kroměřížskou zámeckou galerii každý den kromě pondělí od 9 do 17 hod. Domnívám se, že vás nezklame.

Cyril Měšc
Arcidiecézní muzeum Kroměříž

Mlýny, pily, valchy a hamry na toku Rusavy

(pokračování)

Penzionát Ráztoka

Od roku 1952 byla zřízena z penzionátu ozdravovna MOP Holešov a od roku 1969 vlastnil hotel Ráztoka RAJ Kroměříž – restaurace a jídelny.

Od roku 1969 byl vedoucím hotelu Ráztoka František Zedníček a od roku 1972 Jaroslav Králíček. Od roku 1974 Oldřich Rejhon a od roku 1978 do roku 1991 Karel Jolek. V roce 1991 koupil hotel Ráztoka Vojtěch Šmakala z Holešova, který prováděl stavební úpravy. V roce 2001 koupil hotel Ráztoka v zdevastovaném stavu Ing. Pavel Chvosta. Začala velká oprava a přístavba nových prostor v hotelu a úprava okolí. Hotel Ráztoka byl slavnostně otevřen v roce 2003. Majitelem je nadále Ing. P. Chvosta ze Zlína, vedoucí hotelu je jeho dcera Zuzana Chvostová.

*Zpracoval a připravil
Josef Hudec Včelínský*

*Na obrázku je František
Šrámek s manželkou Helenou,
kteří vlastnili penzionát
Ráztoka od roku 1933 do roku
1952. Manželé Šrámkovi po-
cházeli z Holešova.*

TA NAŠA RUSAVA

Malé ohlédnutí za vydavatelskou činností

Zpravodaj obce Rusava vstupuje počtem vydaných čísel do druhé padesátky, a pokud čtete tyto řádky, držíte v rukou padesáté první číslo zpravodaje. (Pořadové číslo zpravodaje od počátku jeho vydávání bude opět uváděno také v levém dolním rohu obálky římskými

číslicemi – v tomto čísle tedy LI.) První zpravodaj, na jehož obálce je uveden rok 1991, vyšel v lednu r. 1992, a až do roku 1994 vycházel zpravodaj jednou ročně. Dále pak rozhodnutím redakční rady vycházel zpravodaj třikrát až čtyřikrát ročně, a tak je tomu až doposud. V roce 1995 zpravodaj nevyšel. Všechna vydaná čísla jsou svázána do tří pevných svazků a jsou k zapůjčení v obecní knihovně. Jeden svazek za období 1991–1999, druhý 2000–2002 a třetí 2003–2006.

Složení redakční rady za jednotlivá období nám, až na výjimky, bohužel není známo, proto není možné konkrétně hovořit nebo vyjmenovat aktéry této záslužné činnosti. Všeobecně lze snad říci jen tolik, že úsilí pro vydání jednoho čísla zpravodaje je natolik náročné, že těm, kteří se na vydavatelské činnosti podíleli, nelze jinak než vyslovit velký obdiv a poděkování. V roce 2007 byla pro zpracování Zpravodaje obce Rusava oslovena Mgr. Alžběta Škarpichová. Pod vedením zkušené novinářky byla vydána čtyři čísla, která byla naplněna plnohodnotnou novinářskou prací, za kterou i touto cestou děkujeme.

Všichni členové současné redakční rady – Dana Gajdošová, Lada Urubová a Daniel Mikšík – vám čtenářům přejí, aby pro vás zpravodaj představoval užitečné čtení.

*Za redakční radu
Dana Gajdošová*

Vítání jara na Pardusu

Přivítali jste s námi jaro na Pardusu? Aniž bychom jen tušili, právě touto otázkou začínal i článek bystřického zpravodaje z roku 1976. Ano, už před tímto rokem se tato – pro nás dnes opět začínající – tradice vítání jara na Pardusu začala. Článek holešovských a bystřických turistů popisuje vývoj tradice otvírání hor i to, jak se zájem o tento sraz postupně šířil a stal se dostaveníčkem turistů celé střední Moravy. Nebylo to sice vítání jara opakující se rok co rok jen na Pardusu, ale právě v tom může být ta „naše“ tradice jen rusavská. Článek z bystřického zpravodaje mi poskytl pan Milan Charvát, který se prvního ročníku našeho vítání jara zúčastnil a vzpomněl si na článek bystřických turistů.

V sobotu 22. března 2008 jsme se sešli v pěkném počtu třiceti účastníků na prvním ročníku „Vítání jara na Pardusu“. Sraz jsme si dali v jednu hodinu odpoledne před Obecním úřadem. Samotný „výstup na Pardus“ byl zahájen po valašsku. Pro ten správný, přiměřeně rychlý a šťastný krok dostal každý účastník „šlehu valašků do škrpála“, tzn. jedno poklepnutí valašskou sekerkou na podešev. Náladu podpořilo slunečné počasí, které

nám vzhledem k předešlým dnům, kdy střídavě pršelo a sněžilo, zkrátka hrozila pěkná psírna, přálo. Nádherný slunečný den z nás postupně svlékal navrstvené ošacení. „Ono totiž, sotva jsme přešli Kopácinu, a debra nad lyžařským vlekem nechala vyfunět i ty nejmladší, cicůrky potu nám stékaly... no všady.“ Terén nebyl příliš podmáčený a společné tempo se podařilo udržet až na Pardus.

„Ó, rusavské kopce, Pardus je váš vzdor, pohlédnout nás nechá dokola kol. Po zdolání toho debříska, každý jak šiml zavýská.“ Odměnou výšlapu se nám stala nádherná vyhlídka, kterou ten den rozkrylo počasí až k Malé Fatře. Popis jednotlivých kopců a vrchů nám s nadšením doplnil nejstarší účastník výšlapu pan Milan Charvát.

„Výšlapu se na mých zádech zúčastnilo i 2,5 kg uzeného bůčku pěkně v poltíkoč, a i když si každý přinesl svoji svačinku, tak jsme si při té nádherné vyhlídce ještě šeci stačili polechtať břuchy voňavým bůčkem“.

Někteří z nás se dlouho kochali jarním Pardusem a tak se stalo, že u pramene jsme se všichni už nesešli. Další jarní nadšení bylo totiž směřováno k prameni Rusavy, kde jsme se symbolicky občerstvili douškem vody, poté pro jistotu vydezinfikovali slivoviců, valašských sekerků pleskli po hladině a popřáli prameni sílu.

A co říci závěrem? Zdálo se, že je to úplně obyčejný den, ale účast na této akci nám ten obyčejný den proměnila v pěkné sobotní zážitky, které jsme zakončili v hospůdce u Hradilů. Příští rok v první jarní sobotu se opět sejdem – tentokrát už na druhém ročníku – „Vítání jara na Pardusu“.

Dana Gajdošová

Portáši na Rusavě

Při příležitosti založení portášské stanice na Rusavě vysadil Valašský portášský sbor jedli na zahradě evangelického kostela, za účasti portášů

z Valašské Bystřice. Výsadby portášské jedle, která se uskutečnila 30. června 2007 v době oslav 350. výročí založení obce Rusava, se zúčastnili tito portáši:

Miroslav Martínek – lajtnant – poručík, Valašská Bystřice

Josef Fusek – Valašská Bystřice

Josef Hudec Včelínský – prostý bez hodnosti, Rusava

Bohumil Škarpich – starosta obce Rusava

Výsadba jedle na zahradě evangelického kostela

Tak po dlouhých 267 letech byli znovu portáši na Rusavě. Rusavská portášská stanice vznikla v roce 1714 a sloužila portášům na Rusavě a okolí do roku 1740, tedy 26 let. Rusavští portáši dbali na bezpečnost lidí. Tvrdě trestali a potírali zločinnosti, pytláctví, loupežnictví a zločinnost. Dbali také veřejné bezpečnosti tím, že pokutovali toho, kdo v dřevěnici sušil hořlavé věci, jako je například len. Portáši chodili po exekucích, doprovázeli vojenské oddíly a chytali na vojnu ty, kteří se nedostavili. Při své službě se dostali až do Uher. Nosili tam cenné papíry a předváděli svědky. Portáši měli podobnou pravomoc jako četníci. Valašský portášský sbor konal službu na Valašsku po 200 let, rozpuštěn byl v roce 1830.

Josef Hudec Včelínský

Portáši znovu na Rusavě!

V sobotu 19. 4. 2008 se uskutečnilo v pořadí již 4. přijímání do sboru portovních. Přijímání do sboru prováděl Valašský sbor portášský s hlavním sídlem ve Valašské Bystřici.

Valašský sbor portášský započal svou činnost v roce 2003 v rámci občanského sdružení v počtu 7 členů, jako jmenovitý nástupce historické předlohy. Rok od roku se sbor rozšiřoval o další nadšence. V současné době má sbor již tři desátnictva s počtem 30 členů, portášů i čekatelů.

Portášská slavnost přijímání letos probíhala na rusavské myslivecké chatě Grůň. Rusavské přijímání bylo bráno zároveň i jako slavnostní v rámci tradic rusavského regionu. Právě na tomto přijímání bylo znovu ustaveno rusavské desátnictvo se sídlem na Rusavě a jeho velitelem v hodnosti portášského desátníka byl ustanoven Jiří Uruba. Na počest tohoto ustavení byla nad Rusavou u tradičního portášského chodníčku (rozcestí na Klapinově) zasazena portášská jedle.

V rámci dalšího bohatého programu vystoupila cimbálová muzika Rusava a taneční soubor Rusavjan. Historik Mgr. Daniel Drápala pohovořil o historii sboru v dobách minulých, o tradicích, osídlení a životě na Valašsku.

Slavnostnímu předávání dekretů byli přítomni příbuzní portášů i jejich příznivci. Do hodnosti portášů bylo dekretem ustaveno 8 čekatelů.

Věříme, že desátnictvo na Rusavě přispěje k oživení tradic regionu, k rozvoji turistiky i k ochraně přírody. Přejeme mu do budoucnosti hodně úspěchů i zážitků.

Feldbáb Libor Fojtů

Nová poutní cesta Velehrad – Svatý Hostýn

Matice svatohostýnská zve na slavnostní otevření poutní cesty Velehrad – Svatý Hostýn, které se uskuteční ve **dnech 3. a 4. července**.

Začátek pouti je ve čtvrtek 3. července v 8.15 hod. na Svatém Hostýně. První den čeká poutníky pěší přesun do Zlína, spojený se zastávkami v jednotlivých obcích na trase, zejména na Rusavě a ve Fryštáku. Zde navíc bude krátká pobožnost u hrobu P. Ignáce Stuchlého. První den poutníci ujdou necelých dvacet kilometrů. Večer je ve farním kos-

tele svatého Filipa a Jakuba ve Zlíně čeká slavnostní mše svatá koncelebrovaná českými a moravskými biskupy s mimořádným hostem, bývalým apoštolským nunciem v České republice, kardinálem Giovannim Coppou.

Druhý den bude o poznání náročnější. Vzdálenost mezi Zlínem a Velehradem je 30 km. Vede přes Svatou vodu u Malenovic, Pohořelice, Napajedla (zde je naplánována vzpomínka na Aničku Zelíkovou), Huštěnovice, Jalubí až na Velehrad. Tam se mohou poutníci zúčastnit slavnostního Koncertu lidí dobré vůle v přímém přenosu České televize.

Proč se Matice svatohostýnská pustila společně s Maticí velehradskou do tohoto projektu?

Oběma maticím jde především o obnovu poutních tradic. Souvisí to se smyslem života křesťana, který tímto současným světem pouze putuje a má konečný cíl v nebeském království.

A jaký je rozdíl mezi výletem a poutí?

Výlet se plánuje tak, aby byl pokud možno co nejpříjemnější, s minimálním množstvím problémů, s možností zrušení v případě nepříznivého počasí či jiných komplikací. Na rozdíl od toho pravý poutník jde za svým cílem přes všechny překážky, které mu život přináší, a i když občas umdlévá či mu schází síly na další cestu, po určité době se zvedne a pokračuje až do cíle.

Aleš Dufek
předseda Matice svatohostýnské

Poutní slavnosti na Svatém Hostýně v roce 2008

28. června	So	Dětská pouť na začátku prázdnin, v 9.00 a 10.15 mše sv. za děti a mládež
5. července	So	Slavnost sv. Cyrila a Metoděje, nedělní pořádek bohoslužeb
12. července	So	Pouť obce Slavkov, v 10.15 hlavní mše sv.
15. srpna	Pá	Titulární slavnost Nanebevzetí Panny Marie, nedělní pořad bohoslužeb
17. srpna	Ne	Hlavní pouť, v 10.15 pontifikální mše sv.
23. srpna	So	V podvečer bude zahájena tradiční orelská pouť
24. srpna	Ne	Tradiční orelská pouť, v 10.00 pontifikální mše sv.
30. srpna	So	Arcidiecézní pouť rodin a dětská pouť na konci prázdnin, v 10.15 hl. mše sv.
6. září	So	Šestnáctá pouť muklů, vězňů totalitních režimů, v 10.15 pontifikální mše sv.
14. září	Ne	Pouť členů MSH, v 9.00 pontifikální mše sv.
19.–21. září	Pá až Ne	Františkánská pouť
5. října	Ne	Růžencová pouť
11. října	So	První den dušičkové pouti, pontifikální mše sv. v 17.00, následuje světelný průvod a pobožnost na lesním hřbitově
12. října	Ne	Druhý den dušičkové pouti, pontifikální mše sv. v 10.15
18. října	So	Desátá myslivecká svatohubertska pouť, pontifikální mše sv. v 10.15
24. prosince	St	Štědrý den, mše svaté v 7.00, 9.15 a v 15.30 hod, v noci mše sv. není!!
31. prosince	St	Sv. Silvestr, mše svaté v 7.00, 9.15, 11.00, ve 22.30 modlitba růžence, 23.00 adorace, 23.45 děkovné Te Deum a sv. požehnání a ve 24.00 pontifikální mše sv.

Osobní asistenční služba

Vážení občané,

možná jste se už s činností Oblastní charity Bystřice pod Hostýnem setkali, možná jste někteří i jejími klienty. Zřejmě jsou ale mezi vámi lidé, kteří přesně nevědí, jaké služby a kde charita provozuje. S platností nového zákona o sociálních službách byl některým z vás přiznán příspěvek na péči. Díky němu jsou pro vás finančně dostupné služby, které vám mohou pomoci ve vašem každodenním životě.

Co vám tedy Oblastní charita Bystřice pod Hostýnem nabízí?

Kromě Charitní ošetrovatelské služby, která je hrazena ze zdravotního pojištění, provozuje humanitární sklad, Charitní pečovatelskou službu, Denní stacionář pro seniory ve Chvalčově a Osobní asistenční službu. S tou posledně zmíněnou vás chci blíže seznámit.

Osobní asistenční služba je určena seniorům se sníženou soběstačností a dospělým lidem s tělesným, zdravotním nebo zrakovým postižením, kteří k tomu, aby mohli vést plnohodnotný život ve svém domově, potřebují pomoc jiné osoby. Službu tedy poskytujeme lidem v jejich domácím prostředí nebo tam, kde jsou zvyklí se pohybovat. Umožňujeme tak lidem znevýhodněným svým zdravotním omezením zůstat v domácím prostředí, kde jsou obklopeni známými lidmi. Klient se podstatně podílí na tom, jak služba u něj probíhá. Podle svých momentálních potřeb, tělesných a duševních dispozic si sám určuje, s čím chce pomoci. Osobní asistentka mu pomáhá v činnostech, které již nezvládne vykonávat sám.

Jedná se např. o pomoc s provozem domácnosti, zajištěním stravy, hygienou. Doprovodíme vás k lékaři, do obchodu, na procházku a to i v kombinaci s přepravou autem. K nabídce našich služeb patří i pomoc v aktivitách umožňujících běžný způsob života, pomoc s nácvikem schopností a dovedností tak, aby byl klient co nejvíce soběstačný a nebyl sociálně izolován.

Samozřejmostí je individuální přístup ke každému klientovi. Pro někoho může být přínosem čistě praktická pomoc, např. s oblékáním, při přesunu na lůžko nebo vozík, doprovod k lékaři, jinému zkvalitnit život předčítání, doprovod do knihovny, procházka či návštěva hřbitova, další uvítá třeba pomoc při vaření jídla dle svých zvyklostí ve vlastní kuchyni.

Ke spolurozhodování klienta patří i možnost podílet se na výběru osobní asistentky. Naší snahou je nejen profesionální přístup ke klientovi, ale chceme se mu stát i doprovázejícím společníkem.

Jestliže vás upoutávka na osobní asistenční službu zaujala a mohla by pomoci vám, vašemu příbuznému či sousedovi, kontaktujte nás prosím na číslech: 775 635 018, 573 381 437 nebo osobně v sídle Oblastní charity Bystřice pod Hostýnem. Služba je poskytována do výše kapacity osobní asistenční služby.

Na případnou spolupráci se těší

*Helena Seifertová
vedoucí OAS*

Zpráva o stavu veřejného pořádku v obci Rusava za rok 2007

V souladu s nařízením vlády číslo 397/1992 Sb. ze dne 10. 6. 1992 předkládám zprávu o stavu veřejného pořádku v rámci obce Rusava.

V průběhu roku 2007 došlo v rámci katastrálního území obce Rusava k devíti trestným činům, oproti roku 2006 se jedná o nárůst o pět trestných činů. Jednalo se o trestné činy krádeže vloupáním, ublížení na zdraví (úraz), ohrožení pod vlivem návykové látky, řízení bez řidičského oprávnění, pytláctví a ve dvou případech o neplacení vyživovací povinnosti. Osm z těchto trestných činů bylo objasněno.

Na úseku přestupků bylo zjištěno celkem devět případů, kdy se jednalo o přestupek na úseku občanského soužití, majetku, veřejného pořádku a bezpečnosti a plynulosti

provozu na pozemních komunikacích. Pět z těchto případů bylo oznámeno příslušnému správnímu orgánu k projednání. Přestupky v dopravě byly řešeny na místě v blokovém řízení. V obci bylo šetřeno celkem pět dopravních nehod.

V průběhu roku nebyla v obci zaznamenána žádná mimořádná událost. Spolupráce s obecním úřadem a občanskými sdruženími v obci je na velmi dobré úrovni.

*npor. Bc. Radomír Zahradil
vedoucí obv. odd. Policie ČR v Bystřici p. H.*

KULTURA – BALÍČEK ZÁBAVY

Jak se postarat o kulturu občanů Rusavy?

Tak tento nelehký úkol si na starosti letos, stejně jako v loňském roce, vzali členové Aktivního klubu Rusava.

Začali tím, že 15. března zorganizovali **MAŠKARNÍ BÁL PRO DOSPĚLÉ**.

Kdo přišel, neprohloupil. Organizátoři AK zajistili bohatou tombolu a odměny za nejlepší masky. Za zmínku stojí alespoň první tři ocenění. Na třetím místě se umístil BROUK PYTLÍK, který byl od pravého k nerozeznání. Druhým místem se honosil KRAKONOŠ a první místo vyhrály SLEPICE, které kvokaly a hrabaly i při objednávání občerstvení. K tanci a poslechu hrála skupina Čuňaski. Veškerý výdělek z této akce byl vyčerpán na nákup a přípravu **KULIČKIÁDY**, která se uskutečnila 26. dubna na hřišti pod keramikou. Po náročné úpravě terénu a chystání závodních drah proběhla docela akční hra v těchto věkových kategoriích:

- **1–5 let**, jejichž vítězi se stali: Adrianka Zelená, Ondrášek Vojkůvka, Simonka Zelená a Lukášek Hudec.
- **6–10 let**, jejichž vítězi se stali: Míša Ševčák, Pavlínka Botíková, Adélka Seechofová a Pepík Macúrek.
- **11–15let**, jejichž vítězi se stali: Marťa Ševčák, Tom Bednář, Tom Zbranek a Ladík Češek.
- **Dospěláci** – tam do velkého finále postoupila Hanka Zacharová a získala těsné prvenství před Janem Pavelcem. A opět nikdo neodešel s prázdnou. Pro všechny závodníky byly připraveny zajímavé ceny a na všechny přítomné děti čekala sladká odměna.

Vrcholem této akce bylo pálení čarodějnic. Do připraveného ohniště se zapíchla vyrobená čarodějnice životní velikosti a všichni s úžasem sledovali, jak mizí v plamelech. Po jejím shoření děti upálily své malé vlastnoručně vyrobené čarodějnice ze slámy a zbytků nepotřebných hadříků. Závěrem pak, kdo měl chuť, si opekl špekáčky.

A co připravujeme?

1. června proběhne v Rusavě na hřišti u koupaliště **MEZINÁRODNÍ DEN DĚTÍ**, kde budou pro děti všech věkových kategorií připraveny soutěžní úkoly pod dohledem zkušených pohádkových bytostí. Nejen děti, ale i dospělí si mohou zasoutěžit v dalších

připravených záluďných úkolech. Kdo z menších nebude mít odvahu se zrovna zapojit do soutěžení, může si zaskotačit ve skákacím hradě. Odvážní můžou zkusit jízdu na koni. Všechny přítomné děti za splnění úkolů odměníme menšími upomínkovými dárky a sladkou odměnou. Připraveno je losování bohaté tomboly. Všichni, kdo si na tento den najdou čas, jsou srdečně zváni.

O průběhu MDD na Rusavě budeme čtenáře zpravodaje informovat příště.

Za Aktivní klub Rusava Magda Pavelcová

Kácání mája

Jako každoročně se poslední víkend v květnu konalo kácání mája na Rusavě. Cérky a ogaři z Valašského krúžku Rusavjan uspořádali již 32. ročník se stejným nadšením jako vždy. Tentokrát pozvání přijal Moravský soubor písní a tanců Ševčík z Ostravy, který předvedl taneční pásmo Valaské z Lužné. Byl autorem i zábavné scénky na motivy „Snění – aneb co se děje ve snu“ a všechny pobavil svým humorným dějem a hudbou oblíbených českých hitů. Pozvání přijali i malí zpěváčci, Anetka Trněná z Holešova a Vlastík Navrátil z Dobrotic, účastníci a vítězové pěveckých soutěží v interpretaci lidových písní, a nejednomu z nás běhal mráz po zádech. Svým vystoupením nás potěšili i malí valášci z dětského folklorního souboru při základní škole na Rusavě. A nebylo by to kácání mája, kdyby nezazněly májové písně a nezatančila se Řemesla v podání Rusavjanu. Mája byla letos krásně nazdobená a když se kácela, každému to tak trochu bylo líto. Děti se pak vrhly na pentle a vesele se bavily, kdo jich nasbíral víc. I letos se kácání mája povedlo a počasí stálo při nás. Večerní posezení u cimbálu v sále Obecního domu završilo den, na který se bude ještě vzpomínat. A my, cérky a ogaři z Rusavjanu, se už těšíme na další ročník.

Valašský krúžek Rusavjan

Na Rusavě se pořád něco děje

Akce naplánované pro rok 2008 se z větší části staly již minulostí a články uvedené v tomto čísle zpravodaje jsou důkazem, že se podařily. Na společně strávené příjemné chvíle vzpomínají všichni, kteří se zúčastnili Pálení čarodějnic a Kuličkády (Aktivní klub), Kácání mája (Valašský krúžek Rusavjan) a Dětského dne (Aktivní klub).

Pro ty, kteří nechají „papučovou kulturu“ za dveřmi svého domu, jsou připraveny další akce.

A tady je nabídka:

20. července	Putování po Valašsku: Rusava a Bystřickohostýnsko – v Rožnově pod Radhoštěm
16. srpna	Rusavská padesátka (Sportovní klub)
říjen	Drakiáda (Aktivní klub)
listopad	setkání s důchodci (obec Rusava)
29. listopadu	Mikulášský jarmark (obec Rusava)
prosinec	Turnaj v malé kopané (Sportovní klub)

Putování po Valašsku

Přijďte podpořit svou obec do Rožnova!

Při příležitosti prezentace obce Rusava a Bystřickohostýnska v pořadu

PUTOVÁNÍ PO VALAŠSKU

ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

Neděle 20. 7. 2008 od 10 do cca 17 hodin

Hlavní program od 14 hodin

Valašský krúžek Rusavjan ve spolupráci se souborem Rusava Bystřice pod Hostýnem předvedou *Valašskou svatbu z Rusavy* (část svatby se odehraje přímo v dřevěném městečku a závěr – svatební hostina a slavnostní začepení nevěsty – proběhne v amfiteátru).

Máte-li zájem o dopravu autobusem do Rožnova a zpět (zdarma), nahlaste se v kanceláři Obecního úřadu na Rusavě nebo na tel. 573 392 066 (předpokládaný odjezd autobusu v 8.30 hod. z Hořanska, zpět z Rožnova kolem 16 hod.).

Vstupné do areálu skanzenu si hradí každý účastník sám!

VAŠE DOPISY

Rusavo, ty krásný kraji

Při vycházkách po okolí Rusavy zjišťuji, že se v lese začíná vyskytovat stále větší nepořádek. Nechápu ty takzvané milovníky přírody, že když přinesou svačinu s pitím do lesa, neodnesou prázdné obaly zpět. Když unesu plné, tak i prázdné obaly snad unesu zpátky a neodhodím je v lese. U cyklistů to platí taky. Například po závodě Drásal jsou cesty posety prázdnými obaly od tyčinek a tubami po vitamínech. Vždy je poznat, co závodníci fasovali, protože se jedná o stejný druh. Zkuste po sobě uklidit a nenechávat v lese tyto pomníky. Nemluvme o tom, že je v lese nepořádek, uklidíme ho, i když není náš. Já to taky dělám a nestydím se za to, že uklízím. Stydět by se měli ti, kteří ten nepořádek dělají. Věřte, že Vaši snahu Vám příroda odmění. Další nešvar jsou terénní motorky a čtyřkolky. V lese nemají co dělat. Tady totiž má domov hlavně zvěř a ptactvo. O zničených rostlinách ani nemluvě. Závěrem – v neděli když končí invaze chatařů, podívejte se, jak to vypadá

u popelnic. To jsou hromady nevytříděného odpadu, nesešlápnuté PET lásky poházené kolem, i když jsou na ně i na sklo kontejnery. Prosím Vás, třídte odpad! Má to smysl už pro budoucí generaci. Ať ta naše krásná země v budoucnu není páchnoucí smetiště.

*Zdraví Vás
Vlastimil Stuška, Kroměříž*

Otevřený dopis paní Boženě Páleníčkové

Jsem stálým odběratelem Zpravodaje obce Rusava a občas si prolistuji jeho obsah i z dřívějších vydání. Váš článek z prosince 2002 – „Co se to s námi stalo“ – mne natolik zaujal, že jsem se rozhodl se k jeho obsahu vyjádřit.

Jsem trochu starší člověk, myslím si však že žádný puritán, který nedovede pochopit měnící se dobu s jejími pozitivními i negativními jevy. Bohužel obsah Vašeho článku patří k těm negativním, i když díky Vašemu postřehu hluboce pravdivým. Nedovedu např. pochopit, že matka, když jste právem vykřikla: „Paní, nebijte to děcko!“ reagovala: „Však je to můj parchant a vám je po tom hovno!“

Takový výraz od ženy a matky, která má být pevným základem rodiny a tím i naší společnosti, je pro mne naprosto nepochopitelný.

Nerad, ale přece bych se i já rád zmínil o další problematice – pro mne osobně dosti závažné –, a to naší krásné české řeči. Když tak někdy procházím naším městem Zlínem, říkám si, dívá se na některé nápisy na různých plakátech, ale i u některých seriózních firem, zda jsme v České republice. Nevím proč, ale zaujal mne jeden zvlášť: „Photo Hájek“. Cožpak máme fotografie, a ne naše české foto?

Trochu jsem odbočil, v každém případě Vám, vážená paní Páleníčková, chci i s odstupem času poděkovat za dojem, který ve mně Váš článek, zvlášť jeho závěr, zanechal.

Váš František Kužel, Rusava – Solisko

Co řekla naše vnučka Violka o Rusavě:

„Babičko, neříkej Rusava, říkej RUSAVKA...“

Na Rusavě je jedna kouzelná studánka dole a jedna nahoře – jde se k nim po schodech. Když přijíždíme po zimě, stoupáme do kopce a zamíříme vpravo. Violka běží rychle po schůdkách k té dolní studánce a ptá se: „Studánko, jak se máš? Nebylo ti po mně smutno?“ A hned bere z batohu prázdnou láhev a napouští z roury studenou čistounkou vodu. Hned se jí napije, pak uzavře láhev a bere od nás druhou, třetí, až jsou všechny láhve plné. Pak nám podává docela zkrhlé ručky, ale alespoň jednu láhev chce nést sama. Za chvíli jsme u naší chatičky.

Když jdeme k horní studánce, přejdeme malý můstek a stoupáme po schůdkách do výšky. Kousek se jde lesem – a už je tu studánka, do níž přitéká voda trochu pomaleji. Proto využíváme lavičku, na níž sedáváme a čekáme, než se nádoby naplní. Já koukám, jak studánka teče a vždycky si tam umyji tvář i ruce.

Někdy se vydáme pěšky po nové asfaltové silničce – někdo říká po cyklostezce – na Svatý Hostýn. Já se těším, že podél cesty uvidím koníky, kravičky, býky nebo ovečky. Také nás tam čekají nové lavičky, kde si odpočíváme, něco pojíme a napijeme se. Kolem cesty si podle ročního období trháme maliny nebo ostružiny. Malá „kaplička“ s obrázkem Svaté rodiny nám dává naději, že náš cíl už je blízko.

Violka poslední desítky metrů ke schodišti velice spěchá a hlásí, že už uviděla na kostele velký obraz Matičky s Ježíškem. Ale v mžiku je v nedohlednu, běží a běží po schodech a teprve úplně nahoře u hlavních dveří chrámu se otáčí, mává na nás a vybízí nás k rychlejšímu tempu. Po malém oddychu jdeme na mši, pak nabereme vodu a jdeme k větrné elektrárně. Zastavíme se u kapliček křížové cesty a na hřbitově. Těšíme se pěkným výhledem na Bystřici pod Hostýnem.

Posilou před zpáteční cestou jsou tři kopečky zmrzliny pro Violku – a spokojenosti je učiněno zadost...

Zpáteční cesta je prakticky stále z kopce. Posedíme u Hurbanovy studánky, doplníme vypitou láhev a v chatě jsme za pár minutek.

V chatě nebo kolem ní si Violka ráda hraje na prodavačku, vaří a peče, nabízí buchty a koláče – vše z přírodních surovin. V lese u rokle sbíráme šišky a klacky na táborák. Pak u něj zpíváme a zpíváme, nejraději národní písničky. Viola se bojí bouřky, zvláště v noci, když velké krupěje bijí do plechové střechy. To říká: „Babičko, dej mi packu.“

Na koupališti si kupujeme permanentku. Viola zbožňuje vodu a ještě víc jízdu na tobogánu. Za jedno odpoledne asi trhla ve své věkové kategorii rekord, neboť zdaleka už na mě volala. „Ted' jsem jela po šedesáté!“ Další jízdy jsem jí zarazila, neboť by se od její rozžhavené tváře mohla chytit i ta ohřívaná voda...

Ovšem naše cesta z Prostějova na Rusavu není zrovna jednoduchá. Nejdříve místní hromadnou dopravou na nádraží. Tam čekat na vlak do Nezamyslic. Odtud jiným spojem do Kojetína. Zde stojí spěšný vlak do Bystřice – dříve jel až do Rožnova. Ten nám v Hlinsku nestaví, takže jedeme až do cílové stanice: Bystřice. Tam čekáme na osobní vlak, který nám zastaví v Hlinsku. Zde čekáme na autobus z Kroměříže na Rusavu.

Když už se blížíme k cíli, rádi čteme na tabuli RUSAVA. Ale Viola (6 let) nás napomíná: „Neříkejte RUSAVA, ale RUSAVKA!“

Marie Mazalová, Prostějov

NAŠE ŠKOLA

Klokan – soutěž v matematice

Během měsíce března se žáci 2.–5. třídy účastnili celostátní matematické soutěže Klokan 2008.

V kategorii Cvrček získal Marek Holšán ze 2. třídy vynikající 1. místo (v jeho práci nebyla jediná chybička), 7. místo získala Kateřina Vaculíková ze 3. třídy, dále jsme získali velmi pěkné 11. místo – Josef Macůrek a 17. místo – Hana Greineckerová (žáci 3. třídy).

Všechna tato umístění jsou v oblasti působnosti Zlínského kraje.

Všem úspěšným řešitelům gratuluji a přeji mnoho dalších úspěchů v matematice.

Mgr. Jana Podolová, ředitelka školy

Voláme jaro

My čekali jaro a zatím přišel mráz...

Tak dlouho jsme čekali, až začnou pučet pupeny, svítit sluníčko, rašit travička – a prostě jaro nebylo. Tak jsme ho zkusili přivolat výtvarnou soutěží „Voláme jaro“. Účast byla dobrovolná a každý ilustrátor doma, pomocí jakýchkoli výtvarných technik zkusil jaro zavolat. Opět byla účast nevídaná. K posuzování se dostalo víc než třicet kreseb, koláží a maleb. A tentokrát nejen mezi dospělými, proběhlo i divácké dětské hlasování. Všechny práce byly nádherné a nejhorší snad bylo – vyhodnotit je. Tentokrát se ale porota divácká s porotou dětskou vzácně shodly. Na prvním místě jednoznačně – Katka Nečacká z páté třídy. Ještě jednou blahopřejeme...

Ostatní se shodně sešli na místě druhém, i když vítězové byli všichni. A na druhém místě – Kubík Podola 1. tř., Sabinka Kamencová 1. tř., Lucka Křížková 2. tř., Bára Gajdošová 1. tř., Anička Dvorníková 2. tř., Magdička Janošová 1. tř.

Prostě všichni zúčastnění byli na naší výstavce báječným přínosem a byli po zásluze odměněni.

Zelenožlutý jarní den

Jaro jsme se tentokrát rozhodli přivítat poněkud netradičním způsobem. Nebylo to přímo 21. března, ale o dva dny dříve. To proto, že nás čekaly velikonoční prázdniny. O to byla atmosféra ve škole ještě víc vzrušující. A že bylo na co se dívat. Cílem projektu nebylo jen celodenní zaměření výuky na jaro, jarní přírodu a zvyky s jarem související. Jak jsme uviděli, hlavní úkol – přijít do školy v co největším množství žlutozeleného ob-

lečení – zaujal nejen děti, ale i jejich rodiče, jelikož mnozí přicházeli nejenom žlutozelení, ale vlekli s sebou velké kabely věcí, do kterých se už nemohli navléct, jako výpomoc pro kamarády. Věřím, že ve spádových obcích naší školy, Hlinsku p. H., Chomýži, Brusném a Rusavě přes celý den nebylo možné v těchto barvách zahlédnout nikoho, protože věci měly děti vypůjčené i od sousedů. Tak se stalo, že se po škole pohybovala spousta žlutozelených neforemných figur, navlečených do několika vrstev. Čelenky, sponky, šátky, klobouky, desítky triček a kalhot, nepočítaně ponožek, pásků, svetrů a mikin zaplavily celé prostory. Veselo bylo nejen barevně, ale také při sčítání svršků a ozdob u jednotlivých osůbek. Dokonce došlo i na slovní příklady, zaměřené na matematiku i slohové útvary k danému tématu. Ovšem nesmíme zapomenout dodat, že se barevně neodlišovaly ani paní učitelky. Největším počtem žlutozelených věcí na jednu osobu bylo 36 barevných doplňků, což musíte všichni uznat, že je úctyhodný počet. Ale my jsme tentokrát nesoutěžili za jednotlivce, ale za třídní kolektivy. A jaký byl tedy výsledek? Počítal se průměr na žáka.

- 1. třída – 10,9 kusů na žáka
- 3. třída – 10,0 kusů
- 4. – 5. třída – 8,9 kusů na žáka
- 2. třída – 8 kusů

Jak vidíte, rozdíl nebyl veliký a všichni byli po zásluze odměněni sladkostí a diplomem. Již teď se těšíme na opakování této akce. Nebyla sice letos premiérou, ale v každém případě byla víc než loni nabitá soutěživostí a odhodláním. A taky samozřejmě děkujeme rodičům, bez jejichž pomoci by škola takhle nezářila barvami.

Velikonoční kraslice

V den, kdy probíhalo zelenožluté běsnění, se ve škole ještě zorganizovala další souběžná soutěž. Vzhledem k datu konání se jednalo o soutěž „O nejkrásnější velikonoční kraslici“. Boj se nekonal pouze mezi dětmi, ale i mezi maminkami, které v té době velikonoční pohodu doma právě připravovaly.

Do školy bylo od dětí přineseno 42 kraslic, které bojovaly o své umístění. Maminky poslaly neuvěřitelné výrobky, nad kterými nám nezbylo než zatleskat. A tak se v nezávislém hodnocení mezi dospělými na prvním místě umístila maminka Katky Vaculíkové s krásnými kraslicemi ze stuh.

Mezi dětmi byla zvlášť oceněna Katka Vaculíková ze třetí třídy za své výrobky, protože ji nebylo možné ohodnotit společně s ostatními.

A naše celkové umístění: s heslem v jednoduchosti je krása se na 1. místě umístila Sabinka Kamencová z 1. třídy, na 2. místě Bára Gajdošová z 1. třídy a na místě třetím Zuzka Oščádalová ze třídy třetí. Blahopřejeme všem zúčastněným, kteří byli po zásluze odměněni. Uznáváme také fantastickou podporu a lehkou pomoc rodičů při těchto uměleckých dílech, ale tentokrát zvítězila fantazie.

Těžko bylo vybírat, ale přesto uvedu děti, které se umístily mezi prvními deseti: Lucka Křížková 2. tř., Libor Šerý 3. tř., Kubíček Podola 1. tř., Olda Smahel 1. tř., Hanička Greineckerová 3. tř., Tereška Vrubelová 2. tř.

Takže maminky: příští rok chystáme kraslice už od Vánoc. Bylo to letos příjemné překvapení.

Zpívánky

Hned začátkem dubna jsme se nechali překvapit dalším naplánovaným vystoupením, tentokrát pod názvem Zpívánky. Ve druhé třídě jsme se úderem 11. hodiny sešli úplně všichni a netrpělivě očekávali vystoupení. Hlavním doprovodným nástrojem byla kytara, s níž si děti i paní učitelky zazpívaly vše možné: od Pec nám spadla, Když jsem já sloužil, až po Zafúkané od skupiny Fleret. Imaginární doprovod malí hudebníci znázorňovali pomocí rukou, o čemž svědčí i fotografie. Hodina rychle uběhla a my se všichni těšíme na další a další divadla či hudební produkce.

Florbal

Tentokrát se k další vydařené akci vyjádřili sami soutěžící. Nesoutěžila pouze 1. třída, která ale mohutným povzbuzováním podporovala své oblíbené hráče či týmy.

Dne 14. 4. se u nás ve škole hrál flóórbalový turnaj. Dohromady bylo sedm družstev. Čtyři družstva měli kluci a tři holky. My holky jsme hrály čistě pro radost, ale kluci to měli těžší, protože hráli o místa. Hráli všichni od druhé po pátou třídu. Na prvním místě se umístili pátáci, na druhém třetáci, na třetím čtvrtáci a na čtvrtém druháci. Takže nakonec to dopadlo dobře.

Pavčina Botíková, 5. třída

Florbal je můj nejoblíbenější sport, mě florbal baví. Hráli kluci z páté, čtvrté, třetí a druhé třídy. A holky hrály také, třetí, pátá a druhá třída. Já jsem v páté třídě, ale hrály jsme jen jednou.

Miša Podolová

V pondělí 14. 4. se konal v tělocvičně ZŠ Rusava turnaj ve florbalu. Nejprve nastoupila klučičí mužstva, která si vedla výborně, ale i holčičí mužstva byla dobrá, ale ne tak jako klučičí. Kluci hráli jako o život, aby vyhráli a udělali si dobré jméno, a taky proto, že je sport baví víc než holky. Holky se ale také snažily, ale za chvíli byly celé udýchané.

Kateřina Nečacká, 5. třída

V pondělí 14. dubna jsme měli v naší škole turnaj ve florbalu. Hráli jsme celkem tři zápasy. První se nám nepovedl, prohráli jsme 1:0, ale ostatní dva se nám už dařilo. Celkově jsme se umístili na prvním místě. Sice nás zachránila jedna holka, která s náma hrála, jenom protože jsme ve třídě jenom čtyři kluci a družstvo se musí skládat z pěti členů. Ten první zápas se nám vážně nepovedl, prohráli jsme kvůli brankáři, který si dal vlastní gól. Míček sice chytil, ale ten mu vyletěl a spadl do brány. Ale to už je jedno. Byli jsme první. Zápas se mi moc líbil.

Radek Holloši, 5. třída

Bylo to hodně bolestivé a dostal jsem míčkem do oka, ale přežil jsem. Měli jsme být na druhém místě, ale nebyli jsme, protože nám rozhodčí neuznal jeden gól. Hrála tam 2. t., 3. t., 4. t., 5. t., a v té čtvrté třídě jsem hrál já. Nejlepší byla pátá třída, protože asi

dala víc gólů než my. Jinak to bylo dobré. Jo a ještě tam bylo pár vymyšlených pravidel. Napíšu tedy jedno. Míček může být ve vzduchu. Ale já nejsu pro sport, i když mám sport trochu rád, ale až bude druhá soutěž, tak vyhraje.

Jan Horák, 4. třída

Na příští týden nám paní učitelka slíbila, že budeme hrát florbal. Mohly hrát i holky, protože kluků bylo málo. Ve čtvrtek čtvrtou a pátou hodinu měla akce vypuknout.

Šli jsme do tělocvičny. První hráli čtvrtáci s páťákama. Oblekli jsme si dresy a šli jsme hrát. Dali nám góla. Pak hrála 4. třída proti 3. třídě. Výsledek byl 1:1. Pak jsme hráli my 5. třída proti 3. třídě. Hurá, dala jsem jednoho góla. Měli jsme z toho velkou radost. „Teď hrají holky,“ řekla paní učitelka. Nikdo nedal gól. Po nich hráli zase kluci a já dala zase gól, protože jsem hrála s klukama. Pak paní učitelka to vše zapsala, a pak řekla: „Teď končíme!“ Všichni se postavili do mužstev a hodnotily se místa. První místo obsadili samozřejmě páťáci. Odměna byla sladká. Potom jsme uklidili dresy, branky a rozešli jsme se do tříd.

Všechny nás to bavilo a určitě si to někdy zopakujeme.

Zuzka Kopečná

A jak to všechno skončilo? I ti nejmenší prvňáčci byli hrou tak uneseni, že v příštím tělocviku oblékli dresy, uchopili hokejky větší než oni sami a zasoutěžili si alespoň v rámci své třídy. Nehledě na velikost hráčů, zhostili se perfektně svého úkolu.

Opičí dráha

Další soutěží, která pozvedla bojového ducha všech žáků školy, byla Opičí dráha, které se zúčastnili úplně všichni. V tělocvičně se všichni hbitě pohybovali na žebřinách, lavičkách a překonávali různé nástrahy připravené paní učitelkou. Největší atrakcí bylo jistě prolézání zhruba třímetrového pytle, zapůjčeného z mateřské školy. Již to, že byl zapůjčen od našich nejmenších, značí, že nebylo zcela jednoduché tuto překážku překonat. Podařilo se a všichni vítězové všech deseti kategorií byli po zásluze odměněni diplomy a cenami.

Sběrový den

Koncem dubna jsme se rozhodli alespoň trošku pomoci lesům a uspořádali jarní sběrový den. Tentokrát se i díky pěknému počasí opravdu vydařil a dětem se podařilo s pomocí rodičů dopravit celkem cca 4 000 kg starých novin a časopisů. Absolutním vítězem se stala Jolana Ficová z 5. třídy s 349 kilogramy sběru.

Zájmové kroužky ve škole

Ne všechny děti mají možnost trávit volný čas v různých zájmových kroužcích. Ty z rusavské školy však ano. Mají na výběr docela bohatou nabídku a jedním z hodně vyhledávaných a nepříliš obvyklých kroužků je právě keramika. Keramický kroužek

funguje na naší škole již šestým rokem pod vedením pana Zdeňka Švehlíka. Náplní hodin je tvoření a modelování z hlíny – práce se šablonou, vykrajování z plátu, modelování z hroudy, válečková technika, zdobení engobami nebo glazování. Děti procvičují manuální zručnost, jemnou motoriku, zapojují vlastní fantazii, tvořivost a estetické cítění. Všechny výrobky si po vypálení v keramické peci odnášejí domů. Hotové výrobky přinášejí radost nejen jim, ale i jejich blízkým.

*Příspěvky připravila
Mgr. Eva Kubišová, učitelka ZŠ*

Školní rok v mateřské škole

Prioritou naší mateřské školy je podporovat vaši rodinnou výchovu a poskytnout vašemu dítěti příležitosti k aktivnímu učení v příjemném a bezpečném prostředí.

Snažíme se, aby pobyt dětí v mateřské škole byl naplněn různými činnostmi. Každý měsíc v průběhu školního roku je naplněn vhodnou aktivitou.

- Říjen – Návštěva obecní knihovny, koncert „Hudba kolem nás“
- Listopad – Vystoupení na „Besedě s důchodci“
- Prosinec – Mikulášská nadílka, návštěva obecní knihovny s nadílkou od anděla, pečení perníků, vánoční besídka pro zaměstnance školy spojená s nadílkou pro děti, natočení vánočního pásma do kabelové TV OÚ
- Leden – Karneval, zápis do 1. třídy
- Únor – Masopust, kouzelnické představení – Šou s klaunem, Zpívánky
- Květen – Den matek, koncert ZUŠ v Bystřici pod Hostýnem
- Červen – Den dětí, divadlo „Jak pejsek stonal“, fotografování, rozloučení s předškoláky na OÚ

V průběhu školního roku k nám jezdí na konzultační návštěvy logopedka Mgr. Blanka Jurtíková z Bystřice p. H.

Dále se s dětmi účastníme různých soutěží v kreslení na aktuální témata. Zároveň plníme celoroční projekt „Putování za sluníčkem“.

Tento školní rok se chýlí ke konci, ale pro pedagogické pracovníce to znamená zhodnocení a nalezení nových prostředků k práci.

Dana Válková, učitelka MŠ

Významné ocenění práce pedagogických pracovníků školy

Dne 30. dubna 2008 jsem s paní učitelkou Mgr. Janou Vávrovou v budově zlínského mrakodrapu slavnostně převzala ocenění za Minimální preventivní program naší školy. Naše práce byla vyhodnocena jako nejlepší ve Zlínském kraji za rok 2006/2007.

Na tvorbě MPP se aktivně podílí spolu se školní metodičkou prevence také všichni pedagogičtí pracovníci. Výborná je spolupráce se školní družinou a mateřskou školou.

Prostřednictvím různých volnočasových aktivit, zájmových kroužků, motivačních her, soutěží, projektových dnů vedou pedagogové nenásilnou formou děti k poznání a seberealizaci, sebehodnocení, k rozvoji komunikativních dovedností, k samostatnosti ale i ke vzájemné spolupráci, pomoci, ohleduplnosti a respektování jednoho druhým. Rozvíjíme u dětí vztah k estetickému cítění, ochraně životního prostředí a zdraví. Dbáme o bezpečnou školu, účastnili jsme se projektu „Bezpečně do školy“ ve spolupráci se Zlínským krajem.

Ve školním roce 2006/2007 jsme pracovali také na projektu naučné stezky „Rusavské chodníčky“. Projekt byl realizován v katastru obce Rusava a představuje 7 zajímavých zastavení. Přístupnou formou seznamuje obyvatele i návštěvníky obce a Hostýnských vrchů s vývojem krajiny a přírodou v okolí.

Školní metodička prevence Mgr. Jana Vávrová pracuje na základní škole jako metodička prevence již 5 let. MPP vytváří v úzké spolupráci se svými kolegyněmi. Své odborné znalosti rozšiřuje především účastí na seminářích zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů, vzdělává se také v oblasti práce s integrovanými žáky. Jednou z mnoha aktivit paní učitelky je kroužek pohybových her a aerobiku.

Ve své učitelské praxi uplatňuje moderní metody a formy vyučování, zajímá se o projektové vyučování a činnostní učení. Má pěkný vztah k dětem, je zodpovědná a aktivně se účastní na realizaci Minimálního preventivního programu.

*Mgr. Jana Podolová
ředitelka školy*

Poděkování za práci

Jazyk a řeč jsou funkce, které si slyšící dítě žijící v dobrém prostředí zpravidla v dostatečné míře osvojí ihned v prvních letech života. Jsou-li tyto funkce nedostatečně vyvinuty, mluvíme o vadách výslovnosti a je naším úkolem dát těmto dětem dostatek času, aby hlásky slyšely, pochopily, naučily se je tvořit a používat. Tuto péči provádí logopedické asistentky pod odborným vedením klinických logopedek téměř již na každé mateřské i základní škole.

Děti s vadami výslovnosti neustále přibývá i v regionu rusavských škol, proto zde již několik let úspěšně pracují logopedické kroužky. Při poslední konzultační návštěvě jsem byla opět velmi spokojená s výsledky práce těchto kroužků, které zde fungují pod vedením učitelek Dany Válkové a Lucie Rýdlové v mateřské škole a na základní škole pod vedením vychovatelky Jitky Biové. Na jejich práci dále navazují ostatní učitelky ve školním vyučování. Bez jejich vzájemné spolupráce, a také bez spolupráce s rodiči dětí, které logopedickou péčí potřebují, by nedocházelo k těmto velkým úspěchům. Nápravou řeči se daří téměř stoprocentně vady řeči odstranit. Proto patří všem pedagogickým pracovnícům v mateřské a základní škole na Rusavě poděkovat za neúnavnou mravenčí práci s dětmi v oblasti nápravy řeči.

*Mgr. Blanka Jurtíková
SPC Kroměříž, pracoviště Bystřice p. H.*

PŘÍRODA KOLEM NÁS A EKOLOGIE ...

Zajímavosti o obyvatelích lesa

– sýček obecný

Kdo by ho neznal nebo neslyšel? Je ze všech sov nejpěknější, vždy uhlazený a velmi přítulný. Dá se snadno ochotit. Neprávem mu lidé přisoudili pověst, že je ptákem věštícím smrt. Ví se, že je velmi zvědavý, pobývá poblíž stavení, stodol, kůlen, kde loví myši, hraboše, plže, krtonožky, škvory, housenky apod. Je velmi užitečný a v blízkosti svého hnízdiště se zdržuje po celý rok.

Je pravdou, že pokud se v noci rozsvítí v pokoji světlo, je-li nablízku, přiletí a ozve se. Asi jako „kúvit – kúvit“, jindy štěkavým „kef – kef“ a někdy dovede vy-
luzovat naříkavé skřeky, až naskočí husí kůže. Zkrátka není to pěvec. Stačí zatemnit a je potichu.

Ještě snáší další křivdu, protože je to pták athénský (jeho latinský název je *Athene noctua*), který byl zasvěcen bohyni Pallas Athéně – bohyni moudrosti. Jak praví mytologie, Athéna byla obratnou umělkyní, naučila lidi mnohým uměním, tkaní, zlatnictví aj., ale byla také živitelkou dětí a pomocnicí v nemocech. Na sochách je zobrazována s malou sovičkou – sýčkem. Sýček, a ne jakákoliv sova, je symbolem moudrosti.

Sýček je odkázán na lov uvedené potravy a v zimních měsících to nemá jednoduché, a proto se naučil létat do stodol. Je nemoudré jej kvůli vymyšlené pověsti vyhánět.

Jeho tok trvá od března do května, snáší 4 až 5 bílých kulovitých vajíček, na kterých samička sedí 28 dnů bez přestávky, a sameček ji krmí. Mladé pak krmí oba asi 5 týdnů, potom opustí hnízdo a zpravidla i hnízdiště.

Má mnoho nepřátel mezi dravci, kteří jej loví jako potravního konkurenta, také kuny se podílejí na jeho likvidaci. Někdy je otráven jedem, kterým se nacpala ulovená myš.

Je to pták, který si pro svoji užitečnost zaslouží ochranu.

Obrázek sýčka namaloval Michal Charvát (13 let).

Milan Charvát

Boj o životní prostředí

Boj o životní prostředí se konečně rozjel naplno a dostává v současné době zcela konkrétní podobu. Konference OSN přijala v roce 1972 (před 36 lety) deklaraci o životním prostředí, jež zněla: „Člověk je součástí i tvůrcem svého prostředí, jež mu dává předpoklady pro život a poskytuje mu možnosti pro intelektuální, morální, sociální a duchovní rozvoj.“

Na toto téma bylo přijato mnoho zákonů plných zákazů, byly vydány brožury plné rad, jak se má člověk chovat. Ale zatím se jen ukázalo, že každý dobře ví, co má dělat ten druhý, a sám se toho moc nedrží. To neplatí jen o lidech v soukromí, projevuje se to také u organizací, které prostředí kazí v daleko větší míře – dostanou pokutu a jede se dál pořád dokola. (Nedávno třeba přibýlo na obloze obrovské množství „stop“ po přeletech letadel, ale toto „někdo“ musel povolit, a proč?)

Na scéně se objevil nový pojem – Environmentální výchova a osvěta (EVVO). Základní poučení zní: EVVO nelze brát jako další novou složku výchovy, ale jako celkový filozofický přístup a systém hodnot, který jednotlivými složkami výchovy prostupuje. EVVO směřuje k celkovému rozvoji osobnosti každého člověka, tak aby si dokázal uvědomit své postavení v přírodě, svou zodpovědnost vůči celku a aby dokázal maximálním způsobem využít svých fyzických, intelektuálních a tvořivých schopností k předcházení a řešení problémů životního prostředí. Nabádá k přizpůsobení našeho konzumního způsobu života k šetrnějšímu zacházení s přírodními zdroji a preferuje víc než starost o hmotné statky člověka duchovní hodnoty lidského života. Snaží se, aby toto bylo přijímáno jako běžná sociální norma.

I když se tato záležitost týká všech bez rozdílu věku, je větší důraz a soustředění výchovy v rámci EVVO směřováno do škol. Je faktem, že zlozvyky se odstraňují hůř, než se získávají návyky.

Zcela logicky vznikla celosvětová soutěž škol o titul EKOŠKOLA (Eco – school). Je to mezinárodní program, v jehož rámci se žáci učí o environmentálních tématech a zároveň sami ve své škole a okolí usilují o zlepšení životního prostředí. Ale také o šetření energie, vody atd. Škola po splnění všech částí získá prestižní mezinárodní titul, vlajku a logo Ekoškoly. Více informací lze o této akci získat na www.ekoskola.cz.

Je řada možností spolupráce Mysliveckého sdružení Rusava se školou na Rusavě. Tuto spolupráci sdružení nabízí s plným vědomím své odpovědnosti za životní prostředí nejen občanů, ale také životního prostředí zvěře, která je součástí naší přírody.

Pokračování příště opět připraví

Milan Charvát

E-box vám usnadní třídění drobných elektrozařízení

Obec Rusava se ve spolupráci se společností ASEKOL rozhodla usnadnit občanům třídění vysloužilých malých elektrozařízení. Každý občan má nyní možnost zanechat starý mobil, kalkulačku, telefon, drobné počítačové vybavení, discman nebo MP3 přehrávač na obecní úřad a zdarma se jej zbavit vyhozením do připravené nádoby, tzv. E-boxu. Je umístěn v přízemí budovy Obecního úřadu. Kolektivní systém ASEKOL následně zajistí zdarma odvoz a ekologickou likvidaci.

Hlavním cílem vedle usnadnění třídění drobných elektrozařízení je také zvýšení množství sebraných malých spotřebičů. Ty totiž většinou končí v komunálním odpadu. Pokud se elektrospotřebič obsahující zdraví škodlivé materiály vyhodí spolu s běžným odpadem do popelnice, nedojde k jeho recyklaci, ale skončí na řízené skládce. Tak zcela zbytečně dochází k hromadění odpadu, který by mohl být znovu využit. Naopak pokud je elektrozařízení odevzdáno k recyklaci, je zajištěno, že drtivá většina vysloužilého spotřebiče bude opětovně využita. Šetří se tak přírodní zdroje a životní prostředí. Podrobnosti o třídění elektroodpadu najdete na www.elektrosrot.cz.

Dana Gajdošová

Rusavští fotbalisté neházejí flintu do žita

SPORT

Muži A-tým

Jasný úkol, pokusit se o záchranu v soutěži, čekal na jaře naše fotbalisty. Přestože jsme přes zimu přišli o šest hráčů (nejlepší hráč roku 2006 Bílek ze studijních důvodů, nejlepší hráč roku 2007 Neradil – Slavkov neprodloužil hostování, ...), určitě jsme předem neházeli flintu do žita ani jiných obilnin. Nezačali jsme špatně, remíza ve Fryštáku byla dobrým počinem, na který jsme ovšem nenavázali a první výhry se dočkali až v šestém jarním zápase se Štítnou nad Vláří (první poločas byl naším nejlepším v celé sezóně). Do uzávěrky tohoto vydání – dvě kola před koncem – jsme si už připsali pouze jednu výhru se silnými Těšnovicemi. S výjimkou těchto dvou zápasů jsme bojovali s naprostou střeleckou nemohoucností (doufejme, že se potence našich ofenzivních hráčů nepřenese i do jejich osobního života – to by asi na Rusavě do mateřské školky mnoho dětí nepřibýlo). Některé zápasy (Bylnice, Míškovice, Hvozdná) jsme si pokazili neproměňováním šancí sami, v jiných (Lužkovice, Lukov, Malenovice) jsme prostě nebyli schopni sestavit konkurenceschopný tým. Klíčoví hráči Štefek a L. Vaculík mají pracovní povinnosti v Brně, resp. v Praze, navíc s fotbalem skončil(!?) asi nejlepší hráč úvodních jarních kol Kamil Vaculík.

Určitě není vše v rusavském fotbale jenom černé, hrají mladí rusavští kluci, po zranění se do slibné formy dostává Jan Pavelka, standardně slušné výkony podává Martin Charuza a i na některých dalších (Mir. Vaculík) je vidět zlepšení.

O tom, jakou budeme hrát soutěž na podzim, se asi rozhodne až v závěrečných minutách posledního zápasu – čeká nás boj až do úplného konce. Ale jak říkají naši zkušenější spoluobčané, chleba lacinější nebude (že mám pravdu, pane Topolánku?).

Muži B-tým

Jen silou vůle (nebo spíš přístupem starších hráčů Lipolda, Koudelníčka ad.) dohrává náš rezervní tým letošní ročník. Zranění či neúčast některých hráčů áčka se samozřejmě podepsala i na úbytku hráčů v béčku. Navíc někteří mladí kluci, kvůli kterým se rezerva zakládala, začali na fotbal tak „trochu“ kašlat. Proto, jak doma tak venku, jsme hráli většinou pouze v jedenácti bez náhradníků, do Žalkovic jsme dokonce vůbec neodjeli!

Na samotném hřišti to je na jaře jednoduchá rovnice – venku bez posil z A-týmu nula, doma jsme ale zatím neokusili ani jednu hořkost porážky. Také „benficu“ trápí zvlhlý střelecký prach útočníků (přitom je často sucho?!). Už aby sezóna skončila, shoduje se trenér Uruba s ostatními, kteří se kolem mančafu pohybují.

Žáci

Sezónu už mají za sebou naši nejmladší fotbalisté. Také jejich trenéři museli v úvodu jara řešit problémy se sestavou – s nedostatkem hráčů. Přesto se mašina řízená strojevodoucí Staňou Vaculíkem a jeho parťákem Mirou Dadou rozjela do velmi slušných obrátek a od prohry ve druhém kole v Mrlínku už poznávali naši kluci pouze slast po vítězných zápasech. V úvodu jara strhával tým k dobrým výkonům hlavně Vašek Pavelka, k němu se v průběhu sezóny přidal především Tomáš Zbranek. Střelecky to tam v závěru padalo i Vladimíru Čěškovi a svými výkony zaujal i Čeněk Čada. Ale na krásném třetím místě za 23 bodů při skóre 36:14 (7 vítězství, 2 remízy a 3 prohry) mají zásluhu i všichni ostatní kluci – Tomáš Bednář, Petr Mikšík, Pavel Ryška, Vladimír Vrubl, Martin Ševčák, Kamil Zbranek, Jakub Havránek, Jiří Macek, Jakub Bednář, Tomáš Šico, Miroslav Korub.

Za dobrou reprezentaci trenérům i hráčům určitě musíme poděkovat a doufejme, že nám podobnou radost budou dělat i v pozdějších letech v mužské kategorii.

Daniel Krajcar

A tady je březnové soustředění v Rajnochovicích, jak jsme avizovali v minulém čísle Zpravodaje.

Jak vyhrát nad kopcem i nad kvízem?

Tak a je to opět tady. Fotbalová sezóna míří do finíše a za pár týdnů (v době, kdy čtete tyto stránky už je zřejmě rozhodnuto) se ukáže, jak úspěšná ta letošní byla. Už druhým rokem bojuje rusavský „A“ tým v 1.B třídě Zlínského kraje a nutno dodat, že se střídavými úspěchy a neúspěchy. Předpokladem pro to, aby se letošní ročník mohl hodnotit pozitivně, je podle mého názoru setrvání v téhle soutěži. Jedním z nejdůležitějších faktorů – aby se nám to povedlo – je fyzická kondice našich hráčů. K tomu se tedy snažíme (realizační tým) směřovat celou zimní přípravu, poněvadž staré pořekadlo praví „co v zimě naběháš, z toho celé jaro žiješ“. A tak i letos bylo jako vyvrcholení celé zimní přípravy naplánováno soustředění v hotelu Zubříč v Podhradní Lhotě. Tohle místo nebylo vybráno náhodou. Jeho zázemí je přímo ideální pro akce tohoto typu (tělocvična, fitness, vířivá vana, sauna), ale nejde jen o zázemí. Hlavní výhodou – ovšem pro účastníky spíše prokletím – jsou okolní kopce, které si s těmi našimi rusavskými ani za mák nezadají. I přesto, že účast nebyla zrovna největší (problém s hráči, kteří studují nebo pracují mimo region je bohužel stále aktuální, a to se týká nejen soustředění, ale celé herní sezóny), jsme byli s konečným počtem hráčů 10 celkem spokojeni. A protože je náš kouč Dan Krajcar (alias „Kotrba“ či „Murinho“) perfekcionista, měli jsme se už od počátku soustředění na co těšit. Po prvním výběhu, který byl „pouze“ na výklus, už někteří hráči prohlašovali, jestli by nebylo lepší, kdyby si vzal výběhy na starost „Chelsea“ jako vloni.

A to si můžete být jisti, že jsem je ani vloni vůbec nešetřil!!! Ovšem „Kotrba“ měl vše důkladně vymyšleno. Výběhy do ostrých kopců se střídaly s míčovými hrami, i ty byly samozřejmě zasazeny do kopcovitého prostředí. A tak se všichni nejvíce těšili na závěrečný strečink po každém výběhu či míčovém tréninku. Na druhý i třetí den byla za odměnu i večerní sauna, a tak si regenerace těla přišla na své. Ovšem je nutné připomenout, že k regeneraci patří i jídlo, a to bylo letos opět výborné. Takže si někteří mohli připadat jako doma v kuchyni u maminky. No a v neposlední řadě k takovému soustředění patří i utužování kolektivu. A myslím, že i tohle jsme pojali zodpovědně. Kouč „Murinho“ opět nezklamal a pro letošek měl připravený skvělý fotbalový kvíz. Jedním dechem dodávám, že za takový kvíz by se nemuseli stydět ani v televizi. A kluci se v žádném případě nedali zahanbit. Když jsem se někdy o půl 5 nad ránem potřeboval podívat na onu místnůstku, tak ti nejvytrvalejší ještě stále „kvízovali“. A na otázku, co blázní, mi bylo řečeno, že připravují kvíz přírodovědný.

Ale ať vás neuvedu v omyl. Právě ti, co měli výdrž nad kvízem, byli v ranním výběhu na prvních místech a neošidili ani nás ani své tělo. Ale čas byl neúprosný a soustředění se blížilo ke konci. Nezapomnělo se ani na tu pověstnou třešničku na dortu a zamluvili jsme si hřiště na fotbálek ve středisku Archa v Rajnochovicích. Bylo však znát, že se všechny dny makalo poctivě a zápas byl dosti „rekreační“. Tomu se ovšem nemůže nikdo divit. Co říct závěrem? Že to bylo velmi povedené soustředění a pevně doufám, že přineslo alespoň malé ovoce v podobě udržení stávající soutěže. A do budoucna bych si přál, aby další soustředění proběhlo ještě v hojnějším počtu a odmakalo se tak poctivě jako to letošní.

Jan Uruba

Vzpomínka na rusavský fotbal

Opět se hlásí o slovo váš rodák se vzpomínkami na historické dění v rusavském fotbale v roce 1957.

Roční výpadek činnosti fotbalu měl neblahý vliv na členskou základnu – z 91 členů zůstalo jen 27 (fotbalisté a výbor TJ). Dalším negativním důsledkem byl nezáměr vystoupivších členů o pracovní brigády. O to více práce bylo nutno vykonat na úseku organizačním, což vyplývalo z usnesení VČS z listopadu 1956. Byl ustaven a zvolen výbor oddílu kopané ve složení Jiří Šimůnek 32, Josef Londa 8, Josef Miklík 136 a Lubomír Bílek 101 jako pomocný orgán HV TJ Sokol. Členská základna vzrostla na 47 členů. Jarní měsíce byly poznamenány zvýšenou budovatelskou prací. Dokončili jsme novou hrací plochu o rozměru 60 × 85 m. Budování této plochy probíhalo za vydatné pomoci místního JZD, zejména pak jeho předsedy p. Vincence Kolaříka a jeho podřízeného pracovníka p. Josefa Mately z Brusného. V daných horských podmínkách splněný sen! Za finanční pomoci OV Sokol Holešov byly zakoupeny dveře a okna do nových šaten, brigádně osazeny a upraveny. Tato činnost a dřina probíhala v duchu závazného usnesení VČS XI/56. Stav hrací plochy a dokončené šatny umožnily vedení oddílu a TJ přihlásit své družstvo do mistrovské soutěže v roce 1957, která dle usnesení Okresního fotbalového svazu Holešov byla mimořádně náročná. Došlo totiž ke změně hracího systému z jaro – podzim téhož roku na podzim – jaro následujícího roku. Z toho vyplynulo, že aktuální období bude tříkolové: jaro – podzim 1957 a jaro 1958.

Na květnové členské schůzi bylo provedeno vyhodnocení budovatelské činnosti. Za mimořádné pracovní úsilí při budování nové hrací plochy a šaten byli vyhodnoceni a odměněni tito členové: Jaroslav Grosman, Josef Pánek, Arnošt Hejátko, Zdenek Vaculík a bratři Charuzovi Jan a Ladislav.

Přesto, že se hráčům poskytly lepší podmínky (hrací plocha, šatny), na sportovním poli se hráčskému kolektivu nedaří. Hrajeme silou vůle a nezbyvá, než mužstvo doplnit a omladit. V jarní části jsme skončili na 7. místě se 4 body a skóre 13:23. Hrál 8 družstev. K našemu uklidnění slouží srovnání s Martinicemi, Rackovou a Všechovicemi. Úroveň této skupinu přesahují Rymice – první, Pravčice a Libosváry. Horší než my je jen Holešov B bez jediné výhry. Starost o obnovení kádru byla veliká. Prostředky na cizí hráče nebyly, a tak se hledalo v blízkém okolí a zejména doma. Pro podzimní část jsou zajištěni hráči – z Chomýže Bohumil Vašík a Antonín Novosad, z Rusavy pak talentovaný student Josef Hradil (Kašparů) a Eduard Svoboda. Trenérem nadále zůstává Jan Charuza. Provedené změny a doplnění velmi prospělo úrovni rusavského fotbalu. V samotné podzimní části končíme na 4. místě se 16 body a skóre 31:29 (poprvé, co Rusava hraje fotbal s aktivním skóre). Jsme v horní polovině tabulky s Rymicemi, Libosváry a Pravčicemi. Pod námi Martinice, Racková, Všechovice a Všetuly B. Z výsledků pak můžu uvést, že porážíme Všechovice a Rackovou, oba soupeře 3:0.

Po celý rok provází TJ Rusava velmi tíživá situace finanční. K řešení tohoto problému pořádáme dobrovolnými pracovníky dvě taneční zábavy a vydařený maskarní ples. To vše ve vlastní režii. V polovině roku pořádáme veřejnou členskou schůzi za účelem oživení fotbalu a celé TJ. Proběhla za slušné účasti 47 členů. Zástupce OV Sokol Holešov p. prof. Švehla přednesl kladné hodnocení a měl radost z živé diskuze k celé problematice TJ. Co závěrem? Těším se s vámi na hodnocení roku 1958.

Váš rodák Jan Charuza

(Omlouváme se autorovi článku i čtenářům za pozdní zařazení tohoto článku.)

Cyklistika – Bike Team Rusava

Vážení příznivci cyklistiky, a zejména pak Rusava Bike Teamu!

Jak jste již určitě zaznamenali, cyklistická sezóna spolu s jarním počasím už nabírá na obrátkách a zároveň s tím začíná nabírat na obrátkách i sezóna pro náš tým. Pro letošní rok jsme si dali za cíl objet přibližně 10 závodů, zejména na Moravě, na kterých budeme propagovat jak naši obec Rusavu, tak i naše sponzory:

- Modíkov – kovovýroba, výroba soustruhů a speciálních strojů
- Tripex – velkoobchod stolařským materiálem
- Trachea – výroba komponentů pro nábytkářský průmysl
- 2DR – reklama a výroba propagačních materiálů
- Obec Rusava

Závodů se budeme zúčastňovat v následujícím složení: Petra Balášová, Marie Hrozová, Pavel Nedvídek, Tomáš Neumann, Radek Šidla, Přemysl Němec, Ota Kutňák a Miroslav Ševčák.

Bohužel, hned na začátku laboruje se zraněním R. Šidla, který se snad připojí k týmu v druhé polovině sezóny.

Prvním závodem, kterého jsme se účastnili, byla 12. 4. Dema Chříbská 50. Tento brzký aprílový termín je zárukou toho, že se člověk může spolehnout asi na vše kromě počasí! A to se i potvrdilo. Pokud dva dny před i po závodě bylo krásné slunečné počasí, v den D nás přivítal déšť a teplota kolem 10 °C. Déšť naštěstí před startem ustal, a tak se na trať pod podmračeným nebem mohlo vydat 560 „suchých“ závodníků. To se samozřejmě na zablácené a promočené trati během chvilky změnilo, ale to je pro každého „bikera“ vedlejší, hlavně že se jede!

Náš tým měl na startu 5 „želízek v ohni“ a ta skončila, z dokončivších 513, následovně: 59. Ševčák v čase 2:12:50 h – 211. Nedvídek (2:42:10), který zhruba 5 km před cílem roztrhl řetěz! – 213. Kutňák (2:42:30), ve své kategorii 10. – a 216. Neumann (2:42:50). P. Němec nedojel pro technické problémy.

Jen pro srovnání, vítěz prolétl trať v čase 1:48:25 h! Nutno ovšem podotknout, že my jsme, bohužel pro nás a bohudík pro soupeře, startovali ze zadních pozic. Kdo ví, jak by to dopadlo v opačném případě?!

Dema Chříbská 50 je určitě na začátek sezóny zajímavým závodem, kde má každý možnost před dalšími závody doladit techniku na kole, dopilovat jízdu a ověřit si svou kondici. Škoda jen, že organizátoři nezajistili pěkné počasí, v tom případě je tento závod, vedený zejména po zpevněných cestách, ideální pro širokou cyklistickou veřejnost.

To je vše k Chříbské 50, no a my se již připravujeme na ostrý start do sezóny, a to Author Šela Marathon 3. 5., kterého bychom se kromě R. Šidla měli zúčastnit v plném počtu!

P. S. Jen pro zajímavost: člen našeho týmu P. Němec se bude letos v říjnu účastnit jednoho z nejtěžších etapových závodů na světě, a to Crocodile Trophy v Austrálii, kde pojedou v našem dresu jednu etapu! A to bude asi nejdál, kam se náš dres vůbec kdy dostal!

Author Šela Marathon – 3. 5. 2008

Tak, a máme za sebou ostrý start do sezóny – Author Šela Marathon!

Tento závod je každoročně bezesporu prvním měřením sil všech těch, kteří mají v právě začínající sezóně zájem figurovat ve výsledkových listinách co nejvýše, a samozřejmě i těch, kteří se již nemohli dočkat nové „bikové“ sezóny! Letos byla tato skutečnost podpořena masivním počtem startujících – cca 1 800 cyklistů téměř rovnoměrně rozdělených mezi dlouhou (92 km) a krátkou (52 km) trať.

Miroslav Ševčák v plné polní...

Počasí nám opět nepřálo a podobalo se spíše tomu „aprílovému“: chvíli slunečno, pak deštivé přehánky a nechyběly ani kroupy! Taktéž na trati se střídaly suché a blátivé úseky – těch druhých bylo podstatně více. Takže pokud někdo začal závod s nablýskaným kolem a novotou svítícím dresem, tak ho pak dokončil pokrytý vrstvou neblýskavého a novotou nezářícího bláta!

Naše účast byla téměř kompletní, chyběl jen Radek Šidla, který je, jak již bylo zmiňováno, zraněný. Dojeli jsme všichni a vzhledem ke stavu trati se přísluší říct hlavně, že ve zdraví, tedy když nepočítáme různé oděrky, modřiny, škrábance atd. Postěžovat si snad můžeme je na techniku, která opět zradila Přemka Němce, který měl našlápnuto na skvělý výsledek, a problémy se nevyhnuly ani Petře Balášové.

Celkové umístění bylo následující (téměř všichni skončili v první polovině výsledkových listin!):

- dlouhá trať: 26. Ševčák, 67. Němec, 370. Nedvídek a 377. Kutňák;
- krátká trať: 144. Neumann, 183. Hrozová a 614. Balášová.

Author Šela Marathon je skvělý závod v atraktivním prostředí Moravské brány a okolí hradu Helfštýna s téměř bezchybným technickým a organizačním zázemím. Pro ty, kteří zde ještě nebyli, můžeme jen doporučit, buď jako závod nebo jen výlet na neděli! A hlavně si počkejte na suchou trať, která nás snad při příštím ročníku již nemine!

Příští závod: Silesia Bike Marathon.

PS: Martin Vaclach, jezdící za Podhostýnské vrchaře, skončil na 182. místě!

*Příspěvky o cyklistice připravil
Miroslav Ševčák*

RADY A ZAJÍMAVOSTI ...

Trápí vás účet za elektřinu? Poradíme vám jak ušetřit.

Sviťte úsporně

Úsporné zářivky mají ve srovnání s klasickými pětinou spotřebu. Vyměníte-li pět stowattových žárovek za úsporné dvacetiwattové, přibude vám při svícení dvě hodiny denně do rodinné kasy 1 300 korun za rok.

TIP: Tam, kde dáváte někdy přednost světlu na čtení a jindy vám stačí jen orientační, si kupte stmívače. Existují buď přístroje, které se zabudují pod omítku, nebo jen takové, které se zasunou do zásuvky. Pootočením knoflíku pak můžete plynule regulovat intenzitu osvětlení a snížit tak spotřebu až na třetinu.

Pořídte si skromné spotřebiče

Pračka osm let stará vás při dvou pracích cyklech týdně bude ročně na elektřině stát téměř tisíc korun, nová spotřebuje proudu polovinu. Úspora 500 korun. Desetiletá kombinovaná lednice s mrazákem „prožere“ 2 600 korun za rok, zatímco nová, úsporná o 1 700 korun méně. Orientační spotřebu si můžete zkontrolovat na stránkách <http://www.cez.cz/cs/pece-apodpora/kalkulacky/spotreba-spotrebicu.html>.

TIP: Lednici postavte do chladnější místnosti a daleko od topení, mrazák pravidelně odmrazujte. Centimetrová námraza zvyšuje spotřebu až o 30 procent.

Dejte přednost LCD obrazovce

Komu stačí menší úhlopříčka, například kolem 60 cm, zaplatí za hodinu provozu klasické skleněné televize 36 haléřů, za stejně velkou LCD zhruba polovinu. Plazmové televize mají ve srovnání se stejně velkou LCD spotřebu i více než dvojnásobnou, hodina provozu přijde na 1,60 koruny. Při sčítání spotřeby za „dívání“ nezapomeňte na set top box. Za provozu spotřebuje přibližně 12 W, ve spánku 6 W, za rok je to dalších 270 korun (tři hodiny dívání denně).

TIP: Až si budete pořizovat novou televizi, volte LCD s vestavěným digitálním přijímačem. Díky tomu ušetříte až 1 300 korun ročně.

Zkontrolujte, zda máte správné nádobí

Vaříte-li na elektrickém sporáku, využívejte zbytkového tepla: vypněte plotýnku několik minut před dokončením vaření. Také dbejte na to, aby dno hrnce bylo rovné a aby se krylo přesně s velikostí plotny. Pokud hrnec zakryjete pokličkou, uvaříte jídlo rychleji. Za rok tak ušetříte až tisíc korun.

TIP: Místo pečení v troubě využijte remosku. Pokrm budete mít hotový rychleji, při pečení dvě hodiny týdně ušetříte až 1 000 korun za rok. Jídlo ohřívejte raději v mikrovlnné troubě.

Vodu neohřívejte zbytečně

Neohřívejte vodu na zbytečně velkou teplotu, pro běžné užití bohatě stačí teplota 50 až 55 stupňů. Nemusíte ji totiž pak míchat se studenou. Snížíte-li teplotu o deset stupňů, ušetříte za rok až 2 000 korun. Máte-li bojler ve sklepě, zvažte, zda se vám nevyplatí si do kuchyně pořídit ještě malý průtokový ohřívač. Stojí od dvou tisíc korun a teplou vodu máte k dispozici okamžitě. Když ohříváte elektřinou vodu, máte nárok na nižší tarif po dobu osmi hodin denně. V tento čas platíte zhruba poloviční sazbu za kilowatthodinu. Nižší sazbu můžete využít nejen na ohřívání vody, ale třeba i na praní, mytí nádobí nebo si nechat upéct chleba v domácí pekárně.

TIP: Kdo nechce hlídat dobu, kdy přijde „levný proud“, může si pořídit spínací hodiny. Je to přístroj, který dáte do zásuvky, naprogramujete a on vám pak zapne i vypne spotřebič v době, kdy nejste doma.

Spočítejte si, zda máte správný jistič

Máte pocit, že už šetříte, kde se dá, a přesto platíte moc? Zkontrolujte si, zda využíváte správnou sazbu a velikost jističe. Kolik korun zaplatíte, nezáleží totiž jen na spotřebě, ale i na velikosti hlavního jističe. Zatímco podle druhu sazby platíte různou částku za spotřebované kilowatthodiny (od 1,60 do 6,30 korun), výše měsíční platby záleží na velikosti hlavního jističe. Rozdíl je až 200 korun za měsíc.

TIP: Na internetových stránkách ČEZ najdete kalkulačku www.cez.cz/cs/pece-a-podpora/kalkulacky/proudova-hodnota-jistice.html, kde si do tabulky můžete zadat příkon spotřebičů v domácnosti a vypočítat si, jakou hodnotu by měl optimálně hlavní jistič mít. Výměna stojí pár stokorun, ušetříte tisíce za rok.

Podívejte se po jiném dodavateli

Pokud jste stále s výdaji za elektřinu nespokojeni, vyzkoušejte poslední možnost: změňte dodavatele. Na českém trhu nabízí své služby pro domácnosti šest společností: Bohemia Energy, Bicorn, ČEZ, E.ON, PRE a Centropol Energy. Ceny jsou uvedeny na stránkách Energetického regulačního úřadu, www.eru.cz v sekci Změna dodavatele – elektřiny – cenový kalkulátor. Ceník Bohemia Energy najdete na <http://bohemiaenergy.cz>. Všechny údaje, které budete k vyplnění kalkulačky potřebovat, najdete na faktuře.

TIP: Změna je možná jednou za půl roku, když předáte novému dodavateli i plnou moc, nemusíte se už o nic starat. Ušetříte až 3 000 korun.

Podle MF Dnes připravila Dana Gajdošová

Oprava textu z březnového čísla 1/2008

Společenská kronika roku 2007, str. 22, ÚMRTÍ, paní Marie Koláriková, Rusava 224 (chybně uveden věk 68 let), **oprava 76 let.**

[Obsah]

Slovo má starosta

Obnova venkova..... 1 – 2

Kdo byl kdo v dějinách obce

František Táborský 2 – 3

Kardinál Dietrichstein a Rusava 3 – 4

Mlýny, pily, valchy na toku Rusavy 4

Ta naša Rusava

Malé ohlédnutí za vydavatelskou činností..... 4 – 5

Vítání jara na Pardusu 5 – 6

Portáši na Rusavě..... 6 – 7

Portáši znovu na Rusavě! 7

Nová poutní cesta Velehrad – Svatý Hostýn..... 7 – 8

Poutní slavnosti na Sv. Hostýně v roce 2008 9

Osobní asistenční služba 9 – 10

Zpráva o stavu veřejného přádku..... 10 – 11

Kultura – balíček zábavy

Jak se postarat o kulturu občanů Rusavy 11 – 12

Kácání mája 12

Na Rusavě se pořád něco děje 12

Putování po Valašsku 13

Vaše dopisy

Rusavo, ty krásný kraji..... 13 – 14

Otevřený dopis paní Boženě Páleníčkové 14

Co řekla naše vnučka Viola o Rusavě..... 14 – 15

Naše škola

Klokan – soutěž v matematice..... 15 – 16

Voláme jaro..... 16

Zelenožlutý jarní den 16 – 17

Velikonoční kraslice 17

Zpívánky 18

Florbal..... 18 – 19

Opičí dráha 19

Sběrový den 19

Zájmové kroužky ve škole 19 – 20

Školní rok v mateřské škole..... 20

Významné ocenění práce pedagogických pracovníků školy 20 – 21

Poděkování za práci 21

Příroda kolem nás a ekologie

Zajímavosti o obyvatelích lesa – sýček obecný 22

Boj o životní prostředí 22 – 23

E-box vám usnadní třídění..... 23 – 24

Sport

Rusavští fotbalisté neházejí flintu do žita 24 – 25

Jak vyhrát nad kopcem i nad kvízem? 25 – 26

Vzpomínka na rusavský fotbal..... 26 – 27

Cyklistika – Bike Team Rusava 27 – 28

Author Šela Marathon 28 – 29

Rady a zajímavosti

Trápí vás účet za elektřinu? 29 – 31

*Průtrž mračen 3. 6. 2008 změnila cestu
na Šmarhánkách v potok (foto J. Bártek č. p. 133)*

*Vyplavené kameny a cihly z neodborně
upravené polní cesty*

S nutným odklizením vypomohli i občané

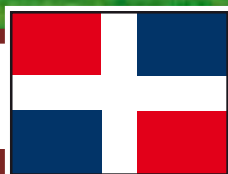
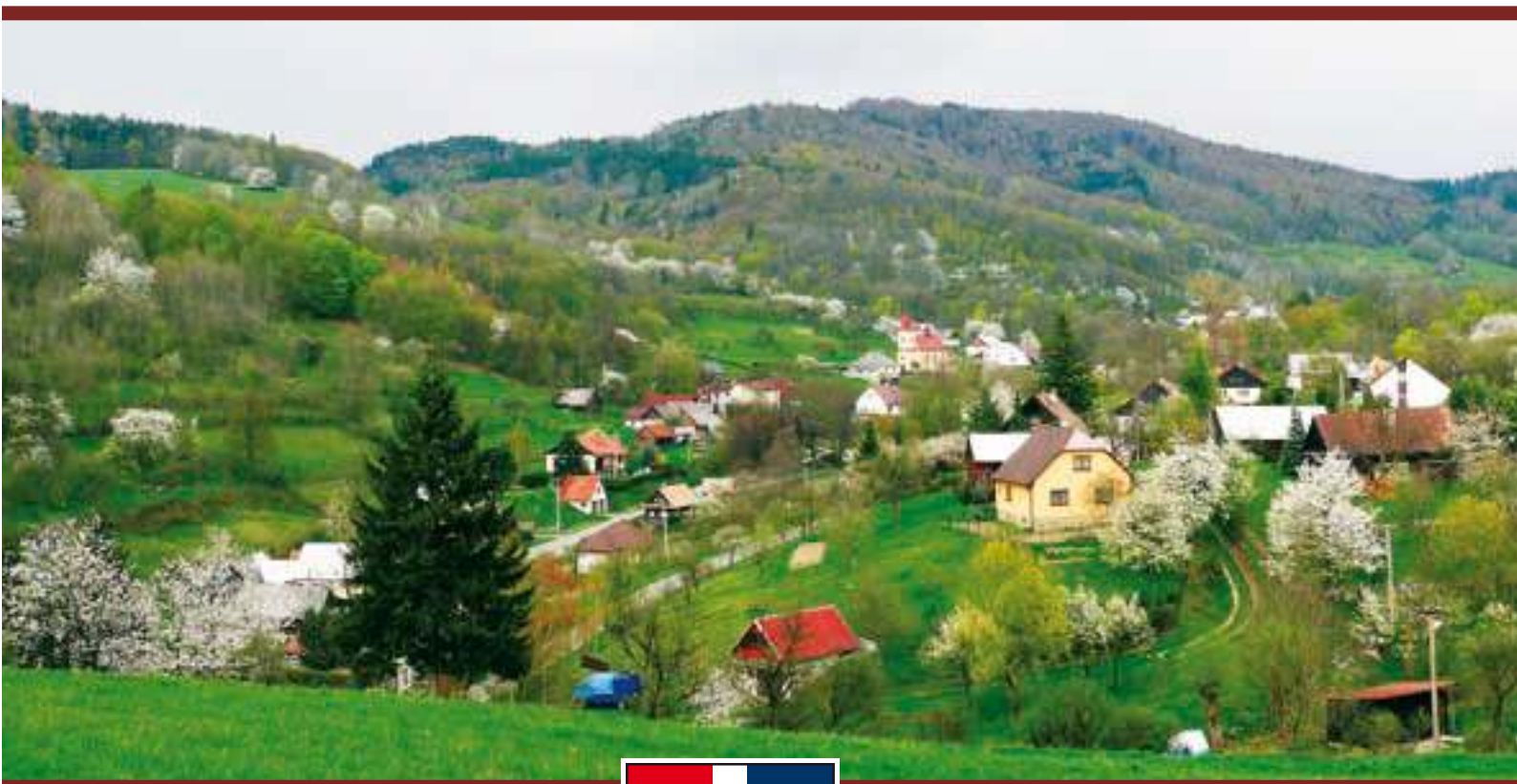
První volejbalový turnaj Hotelu Rusava

Pasování portášů na Grúni

První ročník – Vítání jara na Pardusu

PARTNEŘI VYDAVATELSKÉ ČINNOSTI:

Pavel Gajdoš – plynoservis Rusava

Miroslav Pavelec – servisní opravy
vysokozdvihných vozíků

Trachea, s.r.o. Holešov

Modrá pyramida
– stavební spořitelna,
rodinný poradce Josef Janečka,
tel.: 605 454 011

Kovonax, spol. s r.o.
Bystřice pod Hostýnem

Zpravodaj obce Rusava

Vydává:

Obecní úřad Rusava

Za vydání odpovídá: Dana Gajdošová

Tel.: 573 392 066

Příspěvky prošly jazykovou korekturou,
nebyly redakčně upraveny.

Náklad: 400 ks

Tisk & grafika: TYPOservis Holešov